

ПРОФЕСІЙНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ З ТУРИЗМУ

(Белова А.О., викладач комісії соціально-гуманітарних дисциплін)
ВСП «Бердянський коледж ТДАТУ», м. Бердянськ, Україна

Однією зі складових частин наукового мовлення є термінологія. Сукупність спеціальних найменувань різних галузей науки, техніки та мистецтва, які вживаються у сфері професійного спілкування та втілюють результати теоретико-пізнавальної діяльності людини, становлять термінологію. Науково-технічний прогрес наповнив мову новими поняттям, які властиві різним професіям. Мова представників різних галузей виробництва, народного господарства дедалі збагачується, і цей процес відбувається завдяки формуванню мовлення працівників будь-якої професії.

Не менш важливим є формування знань з мови фаху студентами ВСП «Бердянський коледж ТДАТУ» спеціальності 242 «Туризм». А реалізації формування у студентів професійної мовленнєвої компетенції на основі фахової термінології сприяє курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Разом із зростанням рівня фахових знань представників різних професій підвищуються й вимоги до їхньої мови. Не секрет, що уміння спілкуватися мовою професії підвищує ефективність праці, допомагає краще орієнтуватися не тільки на виробництві, а й у безпосередніх ділових контактах із колегами.

Основними критеріями професіональності є знання свого фаху, рівень володіння професійною термінологією. Як відомо, курс «Української мови (за професійним спрямуванням)» має на меті – навчити студентів професійного мовлення, збагатити словник термінологічною, фаховою лексикою; підвищити загальномовний рівень майбутніх фахівців, формувати практичні навички ділового усного і писемного спілкування в колективі, розвивати комунікативні здібності [2].

Передумовою успішного засвоєння й подальшого активного використання базової наукової та професійної термінології, на наш погляд, слугує раціональне поєднання комунікативного підходу та професійного контексту. Одним із найголовніших лексичних масивів професійної мови є термінологія.

Формування особистості фахівця з туризму – процес, що потребує створення чіткої системи неперервної освіти. Перш за все майбутній фахівець повинен володіти літературною українською мовою, проте в процесі спілкування йому часто доведеться чути специфічні для галузі терміни. Терміни, які існують в українській мові і є аналогами іноземних, часто замінюють запозиченими. Причин цього може бути кілька, наприклад, архаїзація, несприйняття самої назви як застарілої (не туристична путівка, а туристичний ваучер); економія мовних зусиль, адже використовують готові одиниці чужої мови, а не випрацьовують власні, наприклад: інсентив-туризм (incentive tourism), а не заохочувальний туризм; а ля карт (a la carte menu), а не порційне меню тощо. Мова у такому випадку – найбільш економний і доступний засіб, що дозволяє схематизувати

людський досвід і співвідносити його з дійсністю під час практичного і теоретичного освоєння людиною [1].

Майбутній працівник туристичної сфери повинен володіти низкою вмінь, без яких він не зможе виконувати певні професійні дії: уміння розуміти та реагувати на сказане співрозмовником у професійних ситуаціях спілкування; уміння прогнозувати розвиток діалогу та реакцію співрозмовника; уміння спрямовувати діалог, ураховуючи цілі професійної діяльності; уміння створити та підтримувати доброзичливу атмосферу спілкування [3].

Отже, на сучасному етапі, коли Україна потребує висококваліфікованих фахівців туристичної галузі – навички професійного спілкування та знання термінології фаху – це основа організації професійної діяльності. Продуктивність підприємства безпосередньо залежить від рівня володіння фахівцем вміннями професійної діяльності та навичками професійного спілкування, від його почуття відповідальності та творчого підходу до справи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Півнюва Л. В. Професійно-сленговий лексикон як джерело поповнення термінологічної лексики (на матеріалі лексики туризму) // Наукові праці Кам'янець-Подільського нац. ун-ту імені Івана Огієнка: Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. – Випуск 28. – С. 357 – 360.

2. Програма дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» (затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2009 року №1150 (Зі змінами внесеними згідно наказу МОН № 259 від 29.03.10 року)

3. Українська мова (за професійним спрямуванням): Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Туризм». – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 330 с.